

Mai Világ

Független politikai napilap

Kereskedő és kiadóiroda
Cluj, Str. Iuliu Maria 8
Telefon 6-30.

Visszaélések és törvénytelenységek vádjaival több erdélyi bírót felfüggesztett az igazságügyminiszter

(Bucuresti, okt. 3.) Az igazságügyminiszter az utóbbi időben feltűnő szigorral jár el a törvényes intézkedések ellen vétő bírósági személyek ellen. A fegyelmi eljárásokat hivatalos felterjesztések alapján indította meg a minisztérium, amelyek eredményeként több erdélyi bírót felfüggesztett állásából.

Rendelkezési állományba helyezték Hiescu Miklós, a székelyudvarhelyi törvényszék bíróját, mert a tordai törvényszék II. szekciójának jegyzője hivatalában

durva hangon sértegette a szekció elnökét.

Ugyanakkor vétkesnek találták Hiescut abban, hogy az igazságügyminisztériumhoz különböző

feljelentéseket adott be

a szekciók elnökei és kollégái, a törvényszéki bírák ellen s a tordai rendőrfőkapitányságra is beadta a feljelentéseket, kérve az „inferioris” bírák azonnali letartóztatását.

A miniszteri döntés megállapítása szerint az eljárás sérti a bírói presztízst és ezért rendelkezési állományba helyezi a bírót.

Ugyancsak legújabb miniszteri határozat alapján felfüggesztették Arcadie Bucălatariu, a szebenmegyei nochiubeli járásbíróját.

A felfüggesztett bíró a tárgyalások alatt

az igazságszolgáltatás komoly-ságát sértő erőszakos és meg-nem engedett kifejezéseket használt.

Bucătananu becsületsértési pert indított egy ügyvéd ellen, anélkül, hogy azt, mint bíró bejelentette volna az igazságügyminiszternél, a törvény által előírt felhatalmazás elnyerése végett. Azt a vádat is emelte a bíró ellen, hogy egy perbefogott lakoshoz kiszállott, ahol evett és ivott, ahelyett, hogy kötelességét intézte volna el.

A felfüggesztett bírók névsorához csatlakozik László Andor, a Cahul megyei Baimacla község járásbírója. Az igazságügyminiszter László bíró ügyét felterjesztette a régénstanáchoz s újabb elhatározásig rendelkezési állományba helyezte.

László bíró az igazságügyminiszter jelentése szerint az elmúlt év elején

mint ügyvéd megbízói jóhiszeműségével visszaélve,

71.153 lejt tulajdonított el magának

különböző részletekben.

Állítása szerint az összeget ellopták tőle, ezt azonban a vizsgálat mindenben megeafolta.

Felhozta a jelentés még László ellen azt a vádpontot is, hogy

egy 15.000 lejes váltó alá oda-hamisította

Pop Joan dr. ügyvéd nevét.

A régénstanáchoz felküldött vizsgálati akta megállapítja, hogy László már mint járásbíró a sepsiszentgyörgyi járástörősnél, az egyik beperelt féltől egy Polák nevű kereskedőtől 5000 lejt vett föl kölcsönképpen. Tekintettel arra, hogy a pénzt a kereskedő sohasem látta viszont, pert indított a bíró ellen.

Ugyanígy járt el Zebaria Crisan dr. szentgyörgyi ügyvéddel is, aki szintén beperelte. A bíró visszaélt még Jon Burghlea olthikszádi földbirtokos bizalmával, azzal, hogy 10.000 lejt vett fel tőle és mindaddig halasztotta a vizsgálatait, amíg perre került a dolog.

— A tárgyalás 1919. januárjában Budapesten folyt tovább. Festetich Sándor gróf hadügyminiszter Collas Tibor bárót, Stipsics Károly báró vezérkari ezredet, Rau Gottlob szénkormánybiztost és még másokat jelölt ki a tanácskozás lebonyolítására.

A magyar-lengyel elvi megállapodás terve keresztülment a Károlyi-féle minisztertanácson.

Az anyagi megállapodás lényege a következő volt: Magyarország átadja a csepeli Weiss Manfréd-gyár egész meglévő akkori munióikészletét huszmillió aranykorona értékben és ezzel szemben Lengyelország 9000 vagon dombrovai szenet ad Magyarországnak. Feltétel volt még, hogy Magyarország átadja a Mackensen-féle leszerelési munióanyag egy részét is a lengyeleknek.

— Időközben Festetich Sándor gróf megbukott, a tárgyalás huzódott s erre

Vyx francia ezredes a magyar kormányhoz, helyesebben a magyar hadügyminiszterhez erőlyeshangu jegyzéket küldött s abban azt sürgette, hogy a Lengyelország részéről kért muniót Magyarország mielőbb adja ki.

A kért munió több vonatnyi szállítmányként francia katonai védelem fedezete mellett 1919. március 19-én, tehát a kommunizmus kitorése előtti utolsó napon Csehszágban keresztül el is jutott Lengyelországba. Március 21-én kitört a kommunizmus Magyarországon és

itt a kommunisták a csepeli lőszergyárban már egyetlen patront sem találtak.

— Mig Magyarországon tombolt a kommunizmus, a lengyelek a megkapott magyar munió segítségével visszaverték az ukránokat és kiverték Sziléziából a cseheket. A magyar kormány megbízottai ismét megkezdtek Lengyelországgal a tanácskozást és a magyar megbízottak legfőbb célja volt, hogy a kommunizmus alatt kifosztott és elszegényedett Magyarország számára mielőbb megkapják a 9000 vagon lengyel szenet. A lengyelek a feltétel teljesítésére készségesnek bizonyultak, sőt most már az orosz bolsevik veszedelem ellen

újabb muniósegítséget kértek a magyar kormánytól.

— Amikor Varsóban az újabb szerződést megkötötték, amit később a két állam hivatalos fórumai ratifikáltak, a csepeli Weiss Manfréd-gyárat üzembe helyezték és

a gyár hosszú hónapokon keresztül gyártotta és szállította Lengyelország részére az újabb nagymennyiségű hadianyagot.

A nyilatkozatból kiderült tehát, hogy a magyar kormányok, úgy a köztársasági, mint az ellenforradalmi magyar kormányok támogatták a bolsevista ellenes hadjáratot, rekonpenzációkat nem kaptak meg.

A Károlyi kormány a csepeli lőszergyár egész anyagát átengedte 1919-ben a lengyeleknek az orosz bolsevisták leverésére

Az ellenforradalmi kormányok is 20 millió aranykorona értékű hadianyaggal támogatták a lengyeleket

(Budapest, okt. 3.) A Paléologue-ügy multba nyíló aktaival azt akarják bizonyítani egyes politikai körök, hogy eszpan az első ellenforradalmi kormányoknak, főleg Teleky Pál grófnak ügyetlenségén mult, hogy Magyarország nem kapott sokkal jobb békefeltételeket. A francia külügyminisztérium cáfolja ezt az állítást és Loucheur mai nyilatkozata szerint a Máv bérbeadásáról nem tárgyalt komoly, felelős emberekkel.

Kiderült azonban az a tény, hogy 1919-ben és 1920-ban, amikor Lengyelország a bolsevista hadsereggel háboruban állott, valóban dolgoztak egy antibolsevista világharcot összehozásán és szó volt róla, hogy Magyarország közös frontot alkosszon Lengyelországgal, a csehek rovására. Az Újság ma szenzációs nyilatkozatot közöl báró Colles Tibortól, aki a magyar kormány megbízásából a tárgyalásokat vezette s aki a következőket mondja:

— 1918-ban a Károlyi-kormány idején történt még az a tárgyalás, mely a lengyel kormány kezdeményezésére a magyar és a lengyel kormányok megbí-

zottai között indult. Még ezelőtt a tanácskozás előtt a magyar kormány megbízásából Csarnogurszky József százados és Collas Tibor báró utaztak el Krakóba s ott

fontos bizalmas jellegű tárgyalást kezdtek Gologovszky tábornok hadtesparancsnokkal, majd Haller lengyel vezérkari főnökkel.

A krakói tárgyalás idején a lengyelek kétségbeesett állapotban katonai felszerelés nélkül küzdöttek Sziléziában a csehek ellen és tehetetlenül nézték, hogy a másik oldalon az ukránok Lemberget fenyegetik. Lengyelországnak egyetlen muniógyára sem volt és ezért mindent elkövettek, hogy Magyarországgal megkezdett bizalmas tárgyalásuk eredményes legyen s megkapják a magyaroktól kért muniót. A Károlyi-kormány, annak hadügyi államtitkára, Friedrich István és később Festetich Sándor gróf, szívesen vették annak idején ezt a lengyel közeledést, mert

arra számítottak, hogy a magyar-lengyel megállapodás Csehszággal

szemben enyhítene még Magyarország helyzetét.

Felmerült a közös magyar-lengyel korridor terve is, s mert a csehek akkor már Zsolnánál voltak, a magyar kormány joggal félt attól, hogy a csehek elfoglalják az orlo-kassai vonalat.

— A magyar-lengyel tanácskozáson a lengyel bizottság tagjai Monet-lengyel vezérkari ezredes és Horsovszky tábornok hadtestparancsnok voltak. A megállapodás elvben az volt, hogy

Magyarország muniót és gépfegyvereket ad s ennek ellenében a lengyelek nyersanyagot adnak.

Ez volt az anyagi megállapodás. A politikai háttér lényege az volt, hogy mig Magyarország a muniós segítségnyújtásával egyben politikai segítséget is ad Lengyelországnak,

a lengyelek biztosítják a közös magyar-lengyel határvonalat.

Mialatt ez a tanácskozás folyt, a csehek Kassát elfoglalták s a bizottság magyar tagjai nyomban visszatértek Budapestre.

November elsejére rendbejön a ko- lozsvári villanyvilágítás — Szerelik a Diesel-mo- tort — Tíz külvárosi utca vizet kapott

(Cluj-Kolozsvár, okt. 3. A Mai Világ tudósítójától.) A városi mérnöki hivatal a kolozsvári utcák rendezésével kapcsolatosan a Pillangótelepen öt utcában megkezdte a vízvezetési berendezéseket. Az öt utcában a víz bevezetése mintegy háromnegyed millió lejbe kerül. A Fellegvári tetőn, ahol három utcában már bevezették a vizet, még két utcában folyamatban van a víz bevezetése.

Az Astoria szálloda előtt épülő hatalmas vízpumpa, amely a Fellegvári tetőre fogja felnyomni a vizet,

két héten belül elkészül.

A pumpa leszállítása azért késett, mert a budapesti Ganz-gyár munkásainak sztrájkja miatt azt nem tudták idejében elkészíteni.

A villanyvilágítás céljaira szolgáló két Diesel motor közül az egyiknek mechanikai része teljesen fel van szerelve és a generátorok felszerelésére most érkezett Resicáról egy mérnök, megfelelő számú munkással, akik ezt a részét is elvégzik a szerelésnek október végéig. November elején megkezdik már működését az új Diesel motor és

a város villanyellátása a téli hónapokra biztosítva lesz.

Az utcarendezések során az idén még néhány elhanyagolt külvárosi utcát rendbehoznak. A nagyobb munkálatokat, mint a Ferdinánd-utnak, valamint a Fő térnek teljesen aszfalttal való burkolása a jövő évre marad.

A városi tanácshoz a különböző be- zinkereskedők ajánlatot adtak be, hogy Kolozsvár legforgalmasabb pontjain benzintöltő automatákat állítsanak fel, az autók benzinnel való ellátásának érdekében. A városi tanács ez ügyben még nem döntött.

A hadbíróság felmentette Popescu kapitányt, aki rá- lőtt a durustori prefektusra

(Bucuresti, okt. 3. Saját tud.) A II. hadtest hadbírósága ma tárgyalta Popescu kapitány bünygyét, aki mint ismeretes, revolverével sikertelen merényletet követett el Ghivánescu, Durustor megye volt averescanus prefektusa ellen. A hadbíróság tanácsa hosszas tárgyalás után felmentő ítéletet hozott a merénylettel vádolt kapitány ügyében.

Meghalt a vonaton egy paralízises gyermek kórházba szállítás közben

Kőmives Mária toplita-romanai kislány gyermekparalízisben megbetegedett. Szülei Kolozsvárra akarták szállítani gyógykezelés végett. A súlyos beteg kislány Aranyosgyiresen kiszervezett a vasúti kocsiban. A haláleset híre a vonat utasai között óriási konsternációt idézett elő. A hatóságok megtették a szükséges óvintézkedéseket és a beteget szállító vagon Kolozsvárra hozták fertőtlenítés végett.

Iskolai felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, haj-
kefe, fésű, fogcreme,
szappan és cipőcreme
fiúknak 140 Lei
lányoknak 170 Lei
izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria

Cluj-Kolozsvár, Főter 26.

Ötezer ember temette a Jókai-utcai beomlott ház áldozatát

(Cluj-Kolozsvár, okt. 3. A Mai Világ tudósítójától.) Vasárnap délután óriási néptömeg kísérté utolsó útjára a Jókai-utcai összeomlott ház szerencsétlen áldozatát. A menet elején hatalmas koszorút vittek a kolozsvári munkásság részvéte jeléül. A mintegy kétezer főre tehető temetési menet a temetőig öt- ezerre szaporodott. A szerencsétlenül

járt Kilin István sirjánál az Építő Mun-
kások Dalárda éneke után Hoffer Géza
tartott gyászbeszédet. Ezután a cigány-
zenekar húzta az elhunyt kedvenc nő-
táit, míg a koporsót drámai jelenetek
között a sirba eresztették. Kolozsvár
város tanácsa 10.000 lejjel járult hoz-
zá az elhunyt hátramaradt családjainak
felségélyezéséhez.

Betiltották Bécsben a Grozavescuról szóló szindarabot

(Bécs, okt. 3.) A bíróság a Jarno-
színházban csütörtökön megtartott hely-
színi szemle alapján helyadott Grosa-
vescu kiskoru leánya, valamint az an-
nak idején lefolytatott perben tanuként
szereplő Stranskynek panaszának és a
Szabad ölmi? című szindarab további
előadásait betiltotta. Fischer Félixnek,
a szerzőnek, valamint Jarno színházga-
tónak a darabban levő és a színpadon el-

hangzó ama részeket, amelyek Stransky
asszony és Grozavescu énekes magánéle-
tére vonatkoznak, mint alaptalanokat a
bécsi napilapok hasábjain vissza kell
vonniok. Az estilapok jelentése szerint a
panaszosok ügyvédje lépéseket tesz,
hogy bírói tilalom még a jogerőre való
emelkedés tizennégy napos határidejének
letele előtt hatályba lépjen.

A kolozsvári lakók tiltakozó gyűlést tartottak a lakásuzsora ellen

Követelik a lakbérszerződések meghosszabbítását
a lakásinség megszűnéséig

(Cluj-Kolozsvár, okt. 3.) Vasárnap
délután 10 órakor a kolozsvári szociál-
demokrata párt az Építőmunkások Pa-
tak-utcai székházában népgyűlést rende-
zett a lakástörvény meghosszabbítása ér-
dekében. A gyűlésen, melyen igen nagy
tömegben vettek részt a lakbértilk, Uj-
helyi Ferenc elnököl. Először Ferenc ro-
mánul és Ehrenfeld Béla magyarul is-
mertették a tárgysorozatot.

A szónokok éles kritikában részesítet-
ték az Averescu-kormány lakbértörvé-
nyét, amely 1928. ápr. 23-tól kezdődő-
leg megfosztja a lakókat a törvényes vé-
delemtől. A lakástörvénynek 15-ik sza-
kasza, amely a háztulajdonosoknak jogot
ad arra, hogy minden adójukat és tarto-
zásaiknak kamatait a lakókkal megfizet-
tessék, rendkívül sérelmes, ugyancsak a
törvény 18. szakasza is, melynek értelmé-
ben a lakásbíróságok a lakó keresetének
20 százalékát ítélik meg lakbérnek. 1914
előtt egy munkás havonta a kere-
setének 6 százalékát fizette el lakbérbe.
A mai munkabérek az 1914 előtti kere-
sethez viszonyítva 25—30 százalékkal
alacsonyabbak és az Averescu-kormány
lakástörvénye mégis kötelezte a lakás-
bérleket, hogy

lecsökkent keresetükből majd-
nem háromszor annyit kell-
jen lakbérbe fizetniük, mint
a háború előtt.

A határozati javaslat, melyet Czala

Lajos terjesztett elő, felszólítja a szociál-
demokrata pártot, hogy juttasson me-
morandumot a kormányhoz, melyben

követelje, hogy a kormány az
Averescu-féle lakástörvényt vál-
toztassa meg és hogy a lakbér-
szerződéseket további egy évre
meghosszabbítsák.

Addig is érvénytelenítse a kormány a je-
lenleg érvényben levő törvény értelmében
november 1-én eszközlendő lakásfelmon-
dásokat.

A kormányhoz felterjesztendő memo-
rándumban követelni fogja továbbá or-
szágsszerte

a munkás- és tisztviselőlakások
építését,

hogy a lakásnyomoruság enyhüljön.
Ugyancsak ennek érdekében építtessen a
kormány a közhivatalok számára állami
épületeket és az állami célokra elfoglalt
magánépületeket adják vissza a lakásfor-
galomnak. Mindaddig, míg a kormány
ezt a nagyjelentőségű és igen sürgős kö-
telességet az ország dolgozó lakosságá-
val szemben nem teljesítheti,

addig ne szabadítsa fel a laká-
sokat.

Követeli továbbá a memorandum, hogy
a lakbértörvény megváltoztatásánál olyan
rendelkezéseket iktasson be a kormány,
mely a lakókat megvédi a lakásuzsorától.

SZÍNHÁZ - MOZI

A régi Oroszország

Esztendőnk hosszú sora óta a legna-
gyobb drámai siker Európa minden szin-
padán: Neumann hatásos, szenzációs,
kilenc képből álló drámája: Az Orosz-
ország. A 200 év előtti Oroszország ké-
pét festi meg megrázó erővel a szerző
igen izgalmas mese keretében. Budapes-
ten 100 előadást ért meg a Kosztolányi
Dezso mesteri fordításában.

A kolozsvári színház drámai együtte-
se az igazgató rendezése mellett hetek
óta a legnagyobb ambícióval készül az
Oroszország bemutatására. Nemcsak mű-
vészileg, de technikailag is a legna-
gyobb s legnehezebb feladatokat rója
ez a darab a színészre és rendezőre egy-
aránt.

Nálunk a főszerepeket Poór Lili, Jano-
vics Jenő, Táray Ferenc, Mihályffy L.,
Hoykó Ferenc, Tóth Elek, Kemény L.,
Réthely Ödön, Lantos Béla, Révész La-
jos fogja játszani. A bemutató előadást
keddre tűzte ki az igazgatóság.

Blasco Ibanez filmen

A nagy spanyol író világhírű regé-
iye, a Torrent, egyike a legbensősége-
s lb történeteknek. Egy elkésett szere-
lem élményeit mutatja fel bennük a
nagy író, oly megrázó erővel, amilyen-
re ritkán van példa. És ebből a remek
témából készítettek filmet Greta Garbo
számára. A gyönyörű svéd színésznő a
fájdalom és gyönyör egész skáláján vé-
gigviharzik ebben a csodálatos filmben,
amelyben Richardo Cortez a partnere.

Az Örvény a legnagyobb idei film-
sikerek egyike. Ahol csak előadták, min-
denütt a legmélyebb hatást váltotta ki.
Csupa líra és mégis csupa akció. Csupa
élmény és csupa hatás. Ritka, ünnepi
hangulatot áraszt a művészet ereje.

A Magyar Színház heti műsora

Hétfő: Alexandra. (Kolbay, Mende
Klári, László, Ihsz. B) bérlet.)
Kedd: A régi Oroszország. Premier-
bérlet.

Szerda: A régi Oroszország. C) bérlet.
Csütörtök: A régi Oroszország. A) bér-
let.

Péntek: A régi Oroszország. B) bérlet.
Szombat délután 4-kor: Nem nőülök.
(Szilágyi Berta vendégszereplésével.)

Poór Lili föllépésével.)
Szombat este 8 és fél órakor: Borcsa

Amerikában. Premier-bérlet.

Vasárnap 2 és fél órakor: Erdészleány.
(Kolbay Ildikóval.)

Vasárnap 6-kor: A régi Oroszország.
Vasárnap 8 és fél órakor: Borcsa Ame-
rikában. C) bérlet.

Christofle & Co Paris

világhírű evőeszközyár gyönyörű kivi-
telben készült legfinomabb minőségű
evőkészletek első szállítmánya meg-
érkezett és vételkényszer nélkül
megtekinthetők egyedüli árusítás:

Henry S. Braunfeld

Királyi-udvari ékszerész, Cluj, Piața
Unirii (Főter) 15. Telefon 6-43.

Grünwald és Steiner

női divatkülön-
legességek áru-
háza Cluj, Piața
Unirii 12.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Kedden, szerdán, csütörtökön, pénte-
ken és vasárnap az utolsó évtized leg-
szenzációsebb drámai ujdonsága

OROSZORSZÁG
Dráma 5 felvonásban, 9 képben.

Irtá: Neumann. Fordította: Kosztolányi
Főszereplők: Janovics Jenő (a cár),
Hoykó Ferenc (a cárevics), Poór Lili
(Anna), Táray Ferenc (Pahlen), Tóth
Elek (Panin), Kemény László (Stephan),
Mihályffy László (Muraviev), Réthely
Ödön (Subov Valérián).

HIREK

Óvatos férj

— Mindjárt éjjel és az urad még most
sines itt.

— Biztosan valami kifogáson gondol-
kozik és amíg kitalálja, nem mer haza-
jönni.

— Egymilliárd lejt kap a CFR. Bu-
karestből jelentik: A kormány egy mil-
liárd lejt boesát a CFR rendelkezésére a
belföldi iparral szemben fennálló adós-
ságainak kifizetésére, továbbá sürgős
helyreállítási munkák költségeire. A kor-
mány reméli, a vasuti szállítási visz-
onyok gyors javulását.

— Egész éjszaka tartó ostrom után
fékeztek meg a zendülő touloni foglyo-
kat. A Matin további részleteket közöl
a touloni eseményekről. A lap megállapí-
tja, hogy a tengerészeti fogház rend-
kívül tul volt zsúfolva. A zendülés oka
az volt, hogy a foglyok — eddig még
ki nem derített uton és módon — meg-
tudták, hogy egyrészt az egyik erőd-
be fogják vinni, mert követelőző han-
gon panaszkodtak. A foglyok erre kü-
lönöző felszerelési tárgyakkal fegyve-
rezték fel magukat. A csendőrség csak
egész éjszakán át tartó ostrommal tudta
őket megadásra kényszeríteni. A Matin
jelenti továbbá, hogy az Ernest Renan
cirkáló fedélzetén is incidens történt.
Itt a legénység visszautasította az ételt
és jobb kosztot követelt. A hajó pa-
rancsnoka az elégedetlenség négy vezérét
letartóztatta és partra tette. Huszouöt
matrózt magán a hajón vetettek fog-
ságba.

— Lzuhant pilóta. Tecuciból jelentik:
A Tecuci melletti Consemsti községben,
ahol a hadseregnek repülőtelepe van,
Cruceu Stefan pilótajelölt géphiba kö-
vetkeztében 50 méter magasról lezuhant
és rögtön szörnyethalt.

— Két gyermek tűzhalála. Bustena-
riból jelentik, hogy Farkas László oda-
való lakos 6 és 8 éves gyerekei, akiket
egyedül hagytak odahaza, megégték. A
két gyerek játék közben egy petróleu-
mos üveget talált, aminek tartalmát a
kályhába öntötték, majd gyufával meg-
gyújtotta. A kicsapódó lángok belekap-
tak a két gyerek ruhájába, akik borzal-
mas kínok között összeégtek. Egyik gye-
rek, mire a szerencsétlenséget észrevet-
ték, meghalt, míg a másik kórházba szál-
lítás közben kiszenvedett.

URANIA
Szenzációs premier!
GRETE GARBO és RICCARDO
CORLEZ
közkezdelt művészek
KRISTÁLYPATAK, HA MEGDAGAD
megható drámában.
Monopol Fanametfilm

— Gyermekjárvány Feneen. A Ko-
lozsvár közelében levő Feneen két gye-
mek megbetegedett a járványos gyer-
mekparalízisben. A veszedelmes kór ál-
dozatait a kolozsvári járványkórházba
szállították.

— Könyvelő kongresszus. A könyvelői
kamara ez idei kongresszusát Kisenenbe
tartja meg. Október 14, 15 és 16-án. A
kolozsvári kerület tagjait, akik a kon-
gresszuson részt akarnak venni, ezuton
hívja fel a könyvelői kamara vezetősége,
hogy ebbeli szándékukat jelentsék be
Gh. Jonescu Banca Nationala igazgató-
jánál.

Megkezdtek a magyarpárti vezérek izgatási perének főtárgyalását

Csetri, Grandperre Emil, Deák Gyula és Thury
Kálmán a bírak előtt

(Brassó, október 3.) A közönségnek élénk emlékezetében van még a Ma-
gyar Párt két év előtti brassói nagygyűlése, amelyen a pártvezetőség megaka-
dályozta a demokratikus pártaranyalatok felszólalását, de szólni engedte Csetri
József munkást, aki nem szociáldemokrata, hanem szélső baloldali munkásszer-
vezetekhez tartozik.

Csetri beszédét a hatóságok inkriminálták és a Magyar Párt vezeterei ellen
is eljárást indítottak azzal, hogy nekik előre tudniuk kellett Csetri izgató be-
szédének tartalmáról, amelyért a vádirat szerint a gyűlés rendezői is felelős-
séggel tartoznak.

Ezen az alapon az ügyesszég vádiratot adott be Grandpierre Emil dr. el-
len, aki akkor ügyvezető alelnöke volt a pártnak, de azóta Pestre repatriált,
továbbá Deák Gyula főtárgyaló és Thury Kálmán nagyváradi pártelnök ellen. A
tárgyalást ma tartják meg Brassóban. Grandpierre Emil tegnap megérkezett
Magyarországról, hogy a bírak elé álljon.

A megbotozott udvarlóval a férj 200 ezer lej értékű váltót iratott alá a találkán

(Bucuresti, okt. 3.) Nem mindennapi
ügyet tárgyalt szombaton a bukaresti
törvényszék. Sassu Eliza, — egy buka-
resti hivatalnok felesége, Zoller buka-
resti kereskedőnél vásárolt hosszabb idő-
óta. A csinos asszonyka annyira meg-
nyerte a kereskedő tetszését, hogy a
vásárlásainál jelentékeny engedménye-
ket tett számára. Az asszonyka addig
járt a kereskedőhöz, míg ez egy szép
napon felbátorodott és találkát kért.

A szép asszony beleegyezett udvarló-
ja kérésébe és megbeszéltek, hogy ez
felkeresheti egy napon az asszonyt, mi-
kor férje nem lesz odahaza. A várva
várt nap elérkezett s a szerelmes keres-
kedő boldogan sietett imádottjához, ki
a legbelsőbb szobájában fogadta.

Alig csattant el néhány csók, megje-
lent a férj a láthatáron és egy hatalmas
bunkós botot forgatva a kezébe, lecsa-

pott néhányszor az udvarló fejére. Mi-
kor látta, hogy az udvarló eléggé meg-
van félemlítve, elszedte annak értéktár-
gyait és 14.000 lej készpénzt.

Ezek után a férj „dühé” kissé lecsil-
lapodott és boesánatot kérve eddigi go-
rombaságáért, elővett négy egyenkint
ötvenezer lejre kitöltött váltót és udva-
riasan felszólította a megijedt udvarlót,
hogy írja alá. Mikor ez vonakodni kez-
dett, revolvert vett elő és avval kény-
szerítette a reszkető kereskedőt a váltók
aláírására.

Mikor a kereskedő megszabadult, első
utja a törvényszékhez vezetett, ahol rab-
lásért és csalásért feljelentette az egyet-
értő házaspárt. A törvényszék harmadik
szekciójára a mai tárgyaláson elejtette a
rablás és a csalás vádját és mindössze
zsarolásért emelt vádat a Sassu ház-
pár ellen.

A kormány nyilatkozata a nemzeti parasztpárt gyulafehérvári gyűléséről

(Bucuresti, október 3. (Hivatalosan jelenti a Rador): Kormánykörök
a gyulafehérvári nemzeti parasztpárti kongresszust olyan manifestáció-
nak tekintik, amely a nemzeti parasztpárt hivatalos programjával össz-
hangban áll és annak keretében fog lefolyni. Az erdélyi vezetők is ilyen
értelemben nyilatkoztak.

Abelügyminiszter egyben megcáfolja néhány bukaresti lapnak azt a
teljesen fantasztikus hírt, hogy Erdélyben bizonyos csapatmozdulatok
fognak történni a nemzetipárt gyulafehérvári kongresszusával kapcsola-
latban.

URANIA
Szenzációs premier!
GRETE GARBO és RICCARDO
CORLEZ
közkezdelt művészek
KRISTÁLYPATAK, HA MEGDAGAD
megható drámában.
Monopol Fanametfilm

— Kiesett az autóbushoz a kalauz és
halálra gázolta saját autóját. Bukarest-
ből jelentik: Borzalmas autószerencsét-
lenség történt tegnap este a bukaresti
Crang-szószen. Egy autóbushoz, amely a
Grand-Gib és a Crang-szósze között
közlekedik, halálra gázolta saját kalau-
zát. Az autóbush utasokkal tömve teljes
sebességgel haladt, mikor Jon Gheorghe
kalauz, aki a lépcsőn állott, leejtett egy
husz lejtet. A kalauz a husz lejtet után
kapott, miközben oly szerencsétlenül
esett a földre, hogy az autó kerekei alá
került, melyek keresztül mentek rajta és
halálra gázolták. A holttestet a törvény-
széki bonetani intézetbe szállították.

Villanyszerelés, rádió
alkatrész, villamos háztartási
cikkek, fűzők, kályhák, lámpák
és csillárok stb.

„Metallum” Radnai Oszkár
Cluj Str. Nicolae Iorga 2.

— Halálos bányaszerencsétlenség.
Petrozsényből jelentik: Borzalmas sze-
rencsétlenség történt tegnap a petrozsé-
nyi szénbányában, amelynek áldozata
Stefan Mihály bányász, aki két gyerme-
ket s feleséget hagyott hátra. A szeren-
csétlen bányász a szénbánya 607-es
munkahelyéről egy megterhelt csillét
szállított a felvonóhoz és nem véve ész-
re, hogy a felvonó nincs a helyén, lezu-
hant 27 méter mélységbe és szörnyet-
halt. A vizsgálat megindult az ügyben.

Kevés fát fogyaszt,
ha magas kalóriájú fát vá-
sárol a Fagyapótyárnál v.
Grün fatelep
(v. Külkajántó-ut) Telefon 10.

— Csődbejutott Románia egyik leg-
nagyobb fémipari vállalata. Bukarest-
ből jelentik: Románia gazdasági köréit
érthető igazolomban tartja az ország
egyik legnagyobb fémipari gyáranak, a
bukaresti Excelsiornak csődbejutása. Az
ilfovi törvényszék most nyitotta meg a
csődöt a cég ellen, amely több mint 11
millió kifizetetlen váltóadósága van.
Bevezették a vizsgálatot a könyvek fe-
lülvizsgálására.

— Az Erdélyi Helikon irodalmi esté-
lye Déván. Az Erdélyi Helikon írói
nagysikerű nagyváradi, aradi, temesvá-
ri, tordai és marosvásárhelyi estélyük
után október 8-án Dévára mennek, hogy
ott is bizonyosságot tegyenek a politikai
elfogultságoktól mentes, meddő világné-
zeti harcok fölött álló becsületes és
tisztá irodalom mellett. A nagyszabású
irodalmi estély keretében Bánffy Mik-
lós gróf bevezető konferanszán kívül
Áprily Lajos, Bárd Oszkár, Reményik
Sándor és Olosz Lajos versekkel, Ká-
dár Imre és Nyirő József novellákkal
szerepelnek. Az estély alkalmával Dévá-
ra utazik Kemény János báró is, az Er-
délyi Helikon házigazdája. Ugyancsak
Déván lesz az estély alkalmával Makrai
Sándor, az erdélyi reformátusok nagy-
nevű író püspöke. Az irodalmi estély
iránt nemcsak Déva város, hanem Hu-
nyad vármegye egész magyar közönsé-
ge körében a legnagyobb érdeklődés
nyilvánul meg.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi
fehérmű méret után. Cluj
Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

— Három évi fegyház kétszáz lejért
és egy ócska zseblámpáért. Bukarestből
jelentik: Ez év januárjában Filipescu
Kati bakargici asszony házában betörő
járt. Az asszony szerencsésére, korábban
jött haza, mint rendszeren szokott és így
elfoghatta a tolvajt Matti Petre káplár
személyében. A szegény katona semmit
sem lopott tőle, mint 200 lejt és egy
használatlan, rossz zseblámpát. Fel-
jelentés folytán a hadbíróság tárgyalta
az ügyet és miután bebizonyítottak
vette a vád pontjait, a káplárt három
évi fegyházbüntetésre ítélte.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás (október 3). Berlin
12358, Amsterdam 20795, Newyork 51862
London 2523 háromnegyed, Páris 2035,
Milánó 2830 és fél, Prága 1537, Buda-
pest 19072 és fél, Belgrád 913, Buka-
rest 324, Varsó 58, Bécs 7315.

Soffőr kurzus!

Folytatólagos oktatás

METALLUM

Str. N. Iorga 3. és str. Bratianu 2

Hölgyeim!

Előre haladt idény miatt a legújabb
filz és bársony kalapokat, még soha
nem létezett olcsó árban árusítja a

CARMEN

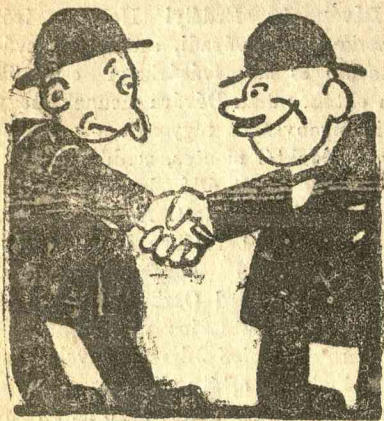
kalapszalon. Cluj, Cal. Victoriei 4.
(v. Kossuth L.-u.)

Dobozokat,
posta és
vasuti ládákat
prompt szállít a
„LEMNOS” LÁDAGYÁR
Cluj. Calea Moşilor 23. Telefon 194 és 645

Hölgyek! Legújabb model-
lek meglepő
jutányos árban, valamint alakítás
FEHÉRNÉL

Cluj, Str. Memorandului (vált Unio) 21.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy a kolozsvári villanyvilágítás a jövő hónapban okvetlenül rendbe jön.

— Ezt a viccet már ismerjük, Pancser ur. Öt éve halljuk. Ujabbat, újabbat.

— A vízvezeték is rendbejön, tíz új utcába vezették be a hőt.

— Hahaha... remek, Pancser ur. Ez már vicc, a javából.

— Hát ahhoz az örömdetes hírhez mit szól, hogy az igazságügyminiszter felfüggesztett egy sereg erdélyi bírót, különböző szabálytalanságokért. Pedig az egyik bírót csak annyit követelt el, hogy egy peres felet bizalmasan megkérdezett a lakásán, tárgyalás előtt, vajjon véletlenül nincs-e nála pénz.

— No, és?

— Az igazságügyminiszter nyilván nem honorálta az aktuális hossznap történetét. Egy hírsorsos hosszú habozás után belép a vendéglő ajtaján, nagy lelki-furdalásokat érez, amiért megakarja szegni a szent börtöt, aztán mégis leül, kezébeveszi az étlapot és halkán megkérdezi a pincért:

„Mondja, van bécsi szeletük?” Ebben a pillanatban óriási csattanás, megdörög az ég, a mi emberünk pedig szemrehányó hangon szól a Magasságoshoz: „Ursten, hát már kérdezni sem szabad?”

— Szóval a bírónak sem szabad kérdezni.

— Nem bizony, Pancser ur. És mára, helyszüke miatt, maradjunk csak ennyiben.

Dreher-Haggenmacher
Bakk-sör

Régi jó minőségben ismét kapható!

Kis üvegben is!

Esőköppeney

Lei 850-től

Trench-Coats

Raglan lei 3500

M. NEUMANN

férfi és fiuruhaárúháza Cluj. Főter

Borgói Papiripar rt.

Ajánl prima minőségű

famentes papirokat

Kivánságra mintázott ár-ajánlattal szívesen szolgál.

Iroda: Cluj, Strada Memorandului 1.

Felelős szerkesztő: KARSAY LÁSZLÓ.

SPORTVILÁG

Üzemben a bajnokság

KAC—Hagibbor 1:0 (1:0). A két régi rivális bajnoki találkozója ezúttal a KAC legkisebb arányú győzelmével végződött. A dícséretesen fair és sima lefolyású meccs első felidejében a KAC fölényben volt, de a Hagibbor közvetlen védelme és különösen fedezetsora jól működik. A második félidőben változatosabb a játék, a Hagibbor valamivel többet van frontban, de a KAC-kompakt védelmével nem bír túlkönnyű csatársora. A KAC nélkülözött Schulzot, aki elköltözik Kolozsvárról, a Hagibbor Szilágyi és Kinigli nélkül, de Pollákkal állt fel, akin meglátszott a hosszúságos pihe. — A győztes csapatban a közvetlen védelem, Lakatos és Szaniszló váltak ki, a Hagibborból Klein, Ordentlich, Zélig II., Rosenfeld Gyuri nyújtottak kifogástalan teljesítményt. A győztes gólt a 25. percben Szaniszló lőtte kapuelőtti kavarodásból. Csapatok: **KAC:** Szatmáry, Krieschoffer, Kajla, Paizs, Lakatos, Kinizsi, Tóth, Szaniszló, Raki, Rámay, Heim. — **Hagibbor:** Léb, Pollák, Wessel, Ordentlich, Klein, Zélig II., Rosenfeld II., Márk, Rosenfeld III., Weisz, Hegedűs. — Seliceanu korrektül bírskodott.

Hagibbor II.—KAC II. 2:1 (1:1). Barátságos.

KAC ifj.—Hagibbor ifj. bajnoki. 4:1 (2:1). Bíró Menn.

CFR—RMS 4:2 (3:1). Erős, heves küzdelmet vívott egymással a két együttes. A CFR megérdemelten győzött, mert gyorsabb és erősebb volt és csatársora kibaszta a kínálkozó helyzeteket. — Csapatok: **CFR:** Micu, Baga, Curta, Orosz, Udvar, Takács II., Oltean, Nagy Miki, Kronstädter, Sandru, Radu. **RMS:** Maksay, Kinizsi I-II., Sütő, Fóris, Gyurkó, Pauer, Csernevez, Szücs, Komáromi, Drohobeczky. A vezető gólt a 14. percben Nagy lövi, ugyan a 24. percben a másodikát, majd 10. perc múlva Kronstädter tizenegyesből háromra szaporítja a CFR góljait. A 43. percben Szücs a RMS-nek szerez egy gólt. A második félidő elején Nagy Miklós ismét eredményes. A 29. percben Komáromi beállítja a végeredményt. A RMS-nek alkalma van tizenegyesből szépíteni, de Kinizsi I. kapu mellé lö. Erélyes bíró Salvan Virgil, aki Szücsöt durvánkodás miatt kiállította.

Határozatképtelen volt a Romania közgyűlése

Valószínűleg újból megalakul a Victoria és az Unversitatea is

Vasárnap 11 órára hívta össze Salvan Virgil, a Victoria ügyvezető alelnöke az Unversitatea, Academia, Victoria és RMS egyesületek megbízottait a fuzió, illetve a Romania tényleges megalakítása tárgyában. A rendkívüli közgyűlésen azonban olyan kevesen jelentek meg, hogy azt nem is tudták megtartani és így továbbra is nyílt kérdés marad, milyen egyesületek, illetve csapatok lesznek és fognak a bajnokságért szerepelni. Valószínű, hogy a Romania lesz a Victoria új neve, míg az Unversitatea és Academia Clubul Studentesc neven főiskolai egyesületet létesítenek, a RMS pedig megmarad külön egyesületnek.

Marosvásárhely. Galócási SC—MSE 3:2 (0:0). Bajnoki, bíró Fehér. A meglepetésszerű eredményt részint Molnár bravuros védelme, részint az MSE feje-

mezetlen játéka okozta.

Bukarest. Olimpia—Venus 4:0 (1:0). Bíró Schossberger. Juventus—Sportus Studentesc 3:1 (2:0). Bíró Israte.

Unirea Tricolor—Sparta 5:2 (3:1). Bíró A. Radulescu.

Makkabea—I. B) osztály válogatott 4:2 (1:2).

A Makkabea jubileuma alkalmából atlétikai, box, vívó és tenniszversenyek szerepeltek a programon, amelyet a futballmeccs fejezett be.

Nagyvárad. Törekvés—Bihorul 4:1 (1:0). Bajnoki, bíró Szántó. Török, Zsiga és Baráthy (2) a Törekvés, Bara a Bihorul CFR góllövője.

Egyefértés—Amateur 4:0 (1:0). Kiss (2), Ileu és Varga a gólrúgók.

A Makkabea—NSC meccs elmaradt, mert a Makkabea játékjoga adósságának ki nem egyenlítése miatt fel van függesztve.

Temesvár: Kinizsi—TMTE 4:0 (1:0). Bajnoki, bíró Antoniac. Góllövők: Teleki (3. p.) és II. félidő 13. p., 26. p. Fogl és 43. Grell öngól.

Resica: AAC—UDE 3:1 (1:1). Barátságos.

Vulkán: Jiul komb.—Minerul 3:1 (2:1). Barátságos.

Nagyszeben: Jiul—Nagyszeben válogatott 8:3 (3:2). A multheti nagy gólarányú győzelmet a revánsmérkőzésen is megismételte a Jiul. A 9. percben Szeben vezet Höchsmann révén, a 15. percben Berkessy egyenlített, a 43. percben Kilianovics, a 44. p-ben Berkessy a Jiulnak szerzik meg a vezetést. A 45. percben Tauber a szebeniek második gólját rugja. A második félidő 11. percében a szebeni Teichner egyenlített ugyan, most azonban a vendégcsapat kerül fölénybe. Berkessy egymásután 2 gólt lö, majd Kilianovics, Madarász és ismét Berkessy újra szaporítja a Jiul góljait. Bíró Rezmann.

Dicsőszentmárton: Dacia—SC Mures 3:2 (1:0). Bajnoki, bíró Hamlet. Nagy meglepetés.

Arad: ATE—Olimpia 3:2 (1:1). Bajnoki, bíró Oravetz.

AMTE—Victoria Vointa 4:2 (3:1). Bíró dr. Feldmann.

Brassó: Coltea—BMTE 7:1 (3:0). Bajnoki, bíró Jianu. Góllövők: Hecht, Hrehuss, Berta (3), Leuca, Kolumbán (tizenegyes) illetve Haida.

A bajnokság állása

1. CFR	2	1	1	—	4:2	3
2. KAC	1	1	—	—	1:0	2
3. KMSC	1	1	—	—	3:1	2
4. Hagibbor	2	—	1	1	0:1	1
5. RMS	2	—	—	2	3:7	0
6. Univ.	—	—	—	—	—	—
7. România	—	—	—	—	—	—
8. Académia	—	—	—	—	—	—

A Hungária eldöntetlent ért el a Spárta ellen

A Rapid a Középeurópai Kupa döntőjében — Külföldi szenzációk

Prága. Hungária—Sparta 0:0. A Hungária volt a jobb csapat és megérdemelte volna a győzelmet. Védelme kifogástalanul működött, különösen Biri volt szenzációs.

Bécs. Rapid—Slávia 2:1 (1:1).

Budapest. Ferencváros—Újpest 1:0 (1:0). A gólt Ráczó—Szedlacek összejátékából Takács rugta.

Attila—Nemzeti 4:1 (3:1).

Bocskay—III. ker. 2:2 (0:2).
Szeged. Bástya—Kispest 4:3 (1:2).
Szombathely. Sabária—Vasas 5:2 (1:2).

Az olasz-magyar atlétikai mérkőzést az olaszok nyerték 56:46 arányban

Bologna. A magyar-olasz atlétikai viadal nagy meglepetésre az olaszok győzelmével végződött. A magyarok vereségét a hosszú uttól fáradt és a szokatlan kosztól indiszponált futók okozták, kik jóval hazai formáik alatt végeztek. Eredmények: 800 m. 1. Cominotto 1 p. 57.8 mp., 2. Davoli, 3. Barsi, 4. Márton. Magasugrás: 1. Késmárky 186 cm., 2. Orbán 183 cm., 3. Palmieri, 4. Barbieri. 400 m. síkfutás: 1. Gargiullo 49.2 mp., 2. Sugár 51.6 mp., 3. Carlini, 4. Szalay. Diszkosz: 1. Marvaños 45.33 m., 2. Pighi 44.44 olasz rekord, 3. Egry, 4. Zenni. 1500 m.: 1. Garaventa 4 p. 15.8 mp., 2. Davoli 4 p. 16 mp., 3. Gyulay, 4. Szerb. 100 m. síkfutás: 1. Hajdu 11 mp., 2. Maregatti, 3. Reiser, 4. Raggambi (magyar). Távolugrás: 1. Torre 7.13 m., 2. Püspökky 699 cm., 3. Tommasi, 4. Farkas. Gerelyvetés: 1. Szepes 61.53, 2. Gyurkó 58.05, 3. Dominiutti, 4. Carlini. 5000 m. síkfutás: 1. Lippi 15 p. 33 mp., 2. Boero 15 p. 38 mp., 3. Papp, 4. Gross. Olimpiai staféta: 1. Olaszország 3 p. 34.8 mp., 2. Magyarország. Pontarány 56:46. (Tavaly Budapesten Magyarország győzött 53:49 arányban).

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Alláskeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó lakás

Kétszobás helyiséget irodának Főter közelében azonnalra keresek. Lehet emeleten is. Cím a kiadóban.

2—3 szobás kertes lakást keresek fürdőszobával. Cím a kiadóban.

Két-három szobás, fürdőszobás lakást keresek bárhol. Kertes lakás előnyben. „Jól fizetek” jelígre a kiadóban.

Különféle

Olvasa már az Erdélyi Futárt? Nem. — Azért nem tud maga semmit.

Felnőtt férfiak és nők lapkihordásra keresetnek. Cím a kiadóban.

Felnőtt férfiak és nők lapkihordásra keresetnek. Cím a kiadóba.

Az Erdélyi Futárt, aki minden héten elolvassa, vig és hosszúéletű lesz.

Gyermekek sportkocsi, autók, játékok, triciklik és gyermekjátékok szép és erős kivitelben Kendőff István gyermekkocsi üzemében nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árban kaphatók. Strada Noua (Uj-utca) 20.

Rados & Co.

Festéknagykereskedés

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 21.

Telefon 692.

Urak! Kalaptisztítás, festés, alakítás és vasalás

FENÉR

kalapüzem Cluj, Str. Memorandului (volt Unio) 21.

Nyomatott a Lapkiadó r.t. körforgógépén. Cluj, Str. Univeristății 3.